

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/283/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614217705
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Richard Klimek PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7614217705.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Richard Klimek, PhD., v spore žalobcu: N. M., T. XX.X.XXXX, U. H. I. G. T. D., právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Buziková & JUDr. Dachová, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia č. 41/95, Poprad, IČO: 47 257 113, proti žalovaným: 1/ J. M., T. XX.XX.XXXX X/ D. Y., T. XX.X.XXXX X/ Z. K., T. XX.X.XXXX, D. U. H. G.G. T. D., K. X, všetci právne zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom, so sídlom Štefánikovo námestie č. 5, Spišská Nová Ves, v konaní o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade majú nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania vo výške 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 16.10.2014 domáhal, aby súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 11.8.2009 o prevode vlastníckeho práva ku bytu Č.. XX, nachádzajúca sa v bytovom S. G.. Č.. XXXX, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločnom zariadení domu ako aj ku pozemku parc. KN č. č. 185 a parc. KN C č. 183 o veľkosti 627/10000, všetko zapísané na LV Č.. XXXX, Y. Ú. G. T. D. a ku X. G.. Č.. XXXX ako aj parc. KN C č. 9622, všetko zapísané na W. Č.. XXXX, k. ú. Spišská Nová Ves uzavretá medzi N. M. Z. J. M., zavkladovaná Správou katastra Spišská Nová Ves, V - 2066/09 je neplatná a aby súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 27.9.2012 o prevode vlastníckeho práva ku bytu č. 15, nachádzajúca sa v bytovom dome sup. č. 1722, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločnom zariadení domu ako aj ku pozemku parc. KN C č. 185 a parc. KN C č. 183 o veľkosti 627/10000, všetko zapísané na W. Č.. XXXX, k. ú. Spišská Nová Ves a ku X. G.. Č.. XXXX ako aj parc. KN C č. 9622, všetko zapísané na W. Č.. XXXX, k. ú. Spišská Nová Ves uzavretá medzi J. M., D. Y. Z. Z. K., zavkladovaná Správou katastra Spišská Nová Ves, V - 1899/2012 je neplatná.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že bol vlastníkom H. Č.. XX v bytovom dome sup. Č.. XXXX, Z. X. G.. Č.. XXXX s pozemkom, ktoré získal darom od svojich právnych predchodcov. Dostal sa do nepriaznivej finančnej situácie, keď z dôvodu, jeho nezaplatených dlhov boli voči jeho osobe vedené exekučné konania. Z dôvodu neznalosti podmienok exekučného konania vznikla u neho obava, že by mohol prísť o celý majetok a preto tento previedol titulom darovacej zmluvy zo dňa 11.8.2009 v prospech bývalej manželky, žalovanej v 1/ rade. Predtým oslovil ešte s ponukou na darovanie svoju sestru I. K., ktorá ho odmietla z obavy, že sa dopúšťa niečoho trestného a nechcela, aby ju naháňali exekútori. V tom čase nemal dobré vzťahy ani so svojim synom N. M. a preto došlo k podpísaniu darovacej zmluvy v čase, keď bývali manželia obnovili spolužitie. Žalobca ponúkol žalovanej v 1/ rade, aby sa nast'ahovala

k nemu do bytu, kde bývala ešte jeho mama a brat V.. V tom čase žalovaná 1/ rade nemala prácu a jej príjem predstavoval iba 60 eur mesačne. Presťahovaním do iného bytu žalovaná mohla predať svoj byt a splatiť tak nedoplatok voči banke. Okrem toho časť z týchto peňazí vo výške 100.000 Sk požičala žalobcovi a ten si následne mohol vyrovať aspoň časť exekučne vymáhaných dlhov. Žalobca neurobil rozhodnutie previesť celý svoj nehnuteľný majetok v prospech tretej osoby na základe slobodnej ale hlavnej vážnej vôle. Dohoda medzi nimi bola taká, že žalobca následne získa vlastníctvo späť. Z tohto dôvodu ani netrval na tom, aby do darovacej zmluvy bolo zapísané vecné bremeno v podobe práva doživotného bývania v jeho prospech, prípadne jeho brata. Žalobca veril žalovanej v 1/ rade. Žalovaná v 1/ rade následne po získaní vlastníctva k oboj nehnuteľnostiam, tieto v septembri 2012 previedla na svoje deti. Žalovaný v 2/ rade titulom darovacej zmluvy získal vlastníctvo ku chate a žalovaná v 3/ rade získala vlastníctvo ku bytu. O zmene vlastníckych práv sa dozvedel až vo februári 2014. Darovacia zmluva zo dňa 11.08.2009 bola právnym úkonom bez skutočnej a vážnej vôle, neobmedzene previesť vlastníctvo na žalovanú v 1/ rade, a preto sa dovoľáva absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu, a to z dôvodov účinkov zásady nemo plus iuris a z dôvodu, že žalovaný v 2/ a 3/ rade sa nemôžu dovoľávať dobromyseľnosti k nadobudnutiu vlastníctva ku nehnuteľnostiam.

3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 04.08.2020 sp. zn. 2C/283/2014 - 272 súd pripustil zmenu žaloby a ďalej konal o žalobe v znení: Súd určuje, že N. M. M., T.: XX.X.XXXX, M.. Č.: XXXXXX/XXXX, U. H.: G. T. D. je výlučným vlastníkom bytu Č.. XX, D. Č.. X, nachádzajúceho sa na prízemí bytového domu G.. Č.. XXXX, zriadenom na parc. KN C č. 186 a parc. KN C č. 185, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 627/10 000, ako aj pozemku parc. KN C č. 185 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. KN C č. 186 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a to v rozsahu spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 627/10 000, všetko zapísané T. W. Č.. XXXX, katastrálne územie G. T. D., pričom jeho vlastníctvo je bez tiarch a súd určuje, že N. M. M., T.: XX.X.XXXX, M.. Č.: XXXXXX/XXXX, U. H.: G. T. D. je výlučným vlastníkom chaty G.. Č.. XXXX, zriadenej na parc. KN C č. 9622 ako aj parc. KN C č. 9622 o výmere 160 m², zastavaná plocha a nádvorie, všetko zapísane na W. Č.. XXXX, katastrálne územie G. T. D., pričom jeho vlastníctvo je bez tiarch.

4. Žalovaní v 1/, 2/ a3/ rade prostredníctvom právneho zástupcu sa písomne vyjadrili k žalobe tak, že so žalobou nesúhlasili, navrhli ju v celom rozsahu zamietnuť a priznať im náhradu trov konania. Poukázali na to, že žalobca vôbec nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení a dokonca žalobca túto naliehavosť ani len netvrdí. Neplatnosť darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2009 odôvodňuje nedostatkom slobodnej a vážnej vôle. Tvrdí, že sa so žalovanou v 1/ rade dohodol tak, že žalobca následne získa vlastníctvo späť. Súbežne s týmto konaním sa vedie aj konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 16C/35/2014 a v tomto konaní sa potvrdilo, že tvrdenie žalobcu je nepravdivé. V konaní sp. zn. 16C/35/2014, ktorého predmetom je vrátenie daru, žalobca uviedol, že žalovanej v 1/ rade daroval nehnuteľnosti s tým, že sa s ňou ústne dohodol na tom, že doživotne bude užívať byt a chatu aj s bratom V.. Žalovaná v 1/ rade sa so žalobcom nedohodla na tom, aby mala previesť späť nehnuteľnosti a ani na jeho práve doživotného bývania. Pokiaľ žalobca tvrdí, že sa darovaním nehnuteľnosti snažil pomôcť žalovanej v 1/ rade, tak nie je zrejmé, v čom by táto pomoc mala spočívať. Bol to práve žalobca, ktorý mal finančné problémy a komu žalovaná v 1/ rade pomáhala. Ďalej žalovaní uviedli, že je ťažko predstaviteľné, žeby žalobca nemal skutočnú a vážnu vôľu uzatvoriť darovaciu zmluvu a pritom sa viac ako päť rokov nedomáhal určenia jej neplatnosti. K návrhu na vyslovenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 27.09.2012 uviedli, že ak je platná darovacia zmluva zo dňa 11.08.2019, je platná aj darovacia zmluva zo dňa 27.09.2012. Žalovaná v 1/ rade bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľností a ako vlastník tieto nehnuteľnosti previedla na svoje deti - žalovanú v 2/ a 3/ rade. V danom prípade sa tak jednalo o výkon vlastníckeho práva, žalovaná v 1/ rade nebola nijako obmedzená s nakladaním nehnuteľností.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, všetkých žalovaných, svedkov, oboznámil sa s písomnými podaniami sporových strán, listinami, a to darovacia zmluva čl. 12 až 17, oznámenie Sociálnej poisťovne čl. 18-19, výpis W. Č.. XXXX čl. 20-21, výpis W. Č.. XXXX čl. 22, inzercia čl. 23-24, výzva na vypratanie čl. 25, zmluva o úvere čl. 26, výpis z bankomatovej karty čl. 37-38, rozhodnutie Sociálnej poisťovne čl. 39, rozhodnutie sociálnej poisťovne čl. 59-61, kúpna zmluva čl. 68-74, rozpis nákladov na údržbu chaty 2008-2013 čl. 134-137, spis KÚ V 206609, spis KÚ V9602008, nové poučenie CSP, úradné osvedčenie čl. 166, faktúra čl. 173, protokol čl. 175, potvrdenie 176, potvrdenie 177, potvrdenie 178-179, výpis z účtov 187-193, výpis z účtov čl. 200-203, výpisy z účtov čl. 206, fa čl. až 234, výpis z účtu čl. 253, PU čl. 254, končené vyúčtovanie čl. 255, oznámenie 256-257, potvrdenie 258,

výpisy z účtu 259 zv. , dodatok čl. 262a , dohoda čl. 262, zmluva čl. 263, časťou spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16C/35/2014, odpoveďou k dožiadaniu č.l. 287, konečné vyúčtovanie č.l. 288, rozpis č.l. 289, odpoveď na dožiadanie č.l. 284 a úradné osvedčenie č.l. 282 a dospel k tomuto skutkovému a právnomu stavu veci:

6. Žalobca súdu uviedol, že na podanej žalobe naďalej zotráva a uviedol, že žalovaná v 1/ rade sa nasťahovala do spoločnej domácnosti a bývala s ním, s jeho matkou a bratom V.. V roku 2009 predala žalovaná v 1/ rade svoj byt a mu požičala 100.000 Sk na splatenie exekúcií. Celý zvyšok z bytu dala svojej dcére na vyrovnanie BSM v roku 2010. H. Č.. XX zrekonštruoval po jeho prevode. V roku 2009 dočasne previedol nehnuteľnosti na žalovanú v 1/ rade, a preto exekútor išiel iba po dôchodku. V roku 2013 rekonštruoval chatu z peňazí, ktoré mal od sestry. Naposledy bol v chate v septembri 2013, pretože v októbri 2013 sa už tam nedostal. K okolnostiam uzatvorenia darovacej zmluvy uviedol, že bola dohoda medzi ním a žalovanou v 1/ rade, že pokiaľ sa neskončia exekučné veci, bude aktuálna darovacia zmluva a následne sa prevedú nehnuteľnosti späť na neho. Pri tejto dohode nebola žiadna tretia osoba. Ďalej uviedol, že sám chcel, aby bola žalovaná v 1/ rade zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností a tento vklad nikdy nespochybnil. Po skončení exekučných konaní mali byť opätovne darovacou zmluvou prevedené nehnuteľnosti na neho.

7. Žalovaná v 1/ rade uviedla, že nesúhlasí so žalobným návrhom, pretože obdarovanie sám navrhol žalobca s tým, že ak predá byt na Š. O. a všetky peniaze z predaja bytu pôjdu jemu, aby si mohol vyrovnať nejaké dlhy a kúpiť nové auto. Tak aj urobila a v mesiaci 8/2009 žalobca jej daroval darovacou zmluvou chatu a byt. Na K. ulicu išla bývať nie kvôli dôvodom, ktoré uvádzal žalobca, ale kvôli tomu, aby mohla pomôcť žalobcovi finančne ale aj svojej dcére. Na chate so žalobcom bývala od leta 2010, čo sa dcéra nasťahovala do bytu na ulici K.. V čase obdarovania sa pýtala žalobcu, čo uvedú jeho deti a rodina, ak prevedie na ňu nehnuteľnosti a jeho reakcia bola, že ich do toho nič nie je, nepomôžu mu platiť dlhy, ani mu nedajú nové auto, po ktorom veľmi túžil. Spolu na chate bývali do leta 2013. Spochybnila tvrdenie žalobcu, že časť peňazí na rekonštrukciu mal od svojej sestry. Na jeseň 2013 sa žalobca odsťahoval z chaty definitívne, v ktorej v tom čase už býval aj žalovaný v 2/ rade. Taktiež vyvrátila skutočnosť, žeby mala peniaze z predaja bytu žalobcovi požičať, pretože to má za chatu a byt.

8. Žalovaný v 2/ rade uviedol, že nebol účastníkom vyjednávania a uzatvárania darovacej zmluvy ohľadom bytu a chaty na žalovanú v 1/ rade, ktorá je jeho matkou. Pred ním sa žalovaná v 1/ rade nikdy nevyjadrila, žeby to mal byť nejaký dočasný dar. Žalovaná v 1/ rade mu uviedla, keď predala 1-izbový byt, že dala nejaké peniaze žalobcovi, ale nevedel uviesť sumu. Dôvodom prevodu chaty na neho bolo to, že matka si chcela majetok vysporiadať za života a vymienila si právo doživotného užívania chaty, avšak prevod bol uskutočnený bez vecného bremena, pretože inak by dar neprijal. Od roku 2012 býval na chate aj so žalovanou v 1/ rade a žalobca tam prestal bývať v roku 2013. Na chod chaty žalobca prispieval iba v čase keď tam ešte býval.

9. Žalovaná v 3/ rade uviedla, že pri prevode nehnuteľnosti bytu a chaty zo žalobcu na žalovanú v 1/ rade nebola. Nevedela o tom žiadne bližšie skutočnosti. V čase, kedy došlo k prevodu nehnuteľnosti, žalobca a žalovaná v 1/ rade dobre spolunažívali, boli síce rozvedení, ale žili v podstate ako manželia. Žalobca ju nikdy nekontaktoval za účelom, aby mu vrátila byt. Peniaze, ktoré žalobca vniesol do prerábky bytu, mu vrátila. O probléme vrátenia daru sa dozvedela až v rámci súdneho konania. V čase keď žalovaná v 1/ rade žila so žalobcom, nikdy nebola zmienka o tom, žeby sa mal dar vrátiť.

10. Svedkyňa I. K. uviedla, že je sestrou žalobcu a navštívili ju žalobca a žalovaná v 1/ rade, ktorí už v tom čase boli rozvedení, že byt a chatu prevedú na žalovanú v 1/ rade, aby sa predišlo exekúciám. Na to žalovaná v 1/ rade to zneužila a previedla chatu a byt na svoje vlastné deti. Žalobca sa naďalej ku nehnuteľnostiam správal tak, že zrekonštruoval 3-izbový byt aj chatu. Od nebohého brata N. sa dozvedela, že chata už nie je vo vlastníctve žalovanej v 1/ rade. Má vedomosť od žalobcu, že žiadal vrátiť nehnuteľnosti od žalovanej v 1/ rade.

11. Svedok L. K. uviedol, že žalovaná v 1/ rade je jeho bývalá svokra a žalovaná v 3/ rade je jeho bývalá manželka. Mal vedomosť o tom, že došlo k prevodu nehnuteľnosti zo strany žalobcu na žalovanú v 1/ rade. V roku 2010 došlo k prerábaniu chaty na celoročné bývanie. Ďalej uviedol, že od roku 2010 nekomunikuje so žalovanou v 3/ rade, a preto nemá vedomosť, o tom, že nadobudla vlastnícke právo k

bytu. Ďalej uviedol, že nikdy nebol účastníkom rokovaní pri uzatváraní darovacích zmlúv, ani ich nikdy nevidel, zmenu vlastníkov si všimol na katastri.

12. Z darovacej zmluvy zo dňa 07.02.2008 medzi zmluvnými stranami, a to darcovia: N. M. Z. Z. M. Z. B.: N. M. (žalobca) vyplynulo, že darcovia darovali bezodplatne žalobcovi H. Č.. XX na prízemí obytného S. G.. Č.. XXXX stojaceho na parcele KN č. 185 a KN č. 186, zapísaného na W. XXXX, Y.Ú.. G. T. D. Z. X. G. Č. XXXX na parcele KN č. 9622, zapísanú na W. XXXX, nachádzajúcu sa v k.ú. G. T. D. a parcelu KN č. 9622, zapísanú v LV č. XXXX, nachádzajúcej sa v k.ú. G. T. D..

13. Darovacou zmluvou medzi žalobcom (darca) a žalovanou v 1/ rade (obdarovaná) zo dňa 11.08.2009 došlo k prevodu vlastníckeho práva k H. Č.. XX, vchod č. 2, nachádzajúceho sa na prízemí bytového S. G.. Č.. XXXX, zriadenom na parc. KN C č. 186 a parc. KN C č. 185, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 627/10 000, ako aj pozemku parc. KN C č. 185 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. KN C č. 186 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a to v rozsahu spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 627/10 000, všetko zapísané na W. Č.. XXXX, Y. Ú. G. T. D. a chaty súp. Č.. XXXX, zriadenej na parc. KN C č. 9622 ako aj parc. KN C č. 9622 o výmere 160 m², zastavaná plocha a nádvorie, všetko zapísane T. W. Č.. XXXX, katastrálne Ú. G. T. D..

14. Z W. Č.. XXXX pre k.ú. G. T. D., Obec Spišská Nová Ves, okres Spišská Nová Ves z č.l. 20 vyplýva, že žalovaná v 2/ rade je vlastníčkou H. Č.. XX, vchod č. 2, nachádzajúceho sa na prízemí bytového S. G.. Č.. XXXX, zriadenom na parc. KN C č. 186 a parc. KN C č. 185, spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 627/10 000, ako aj pozemku parc. KN C č. 185 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a parc. KN C č. 186 o výmere 201 m², zastavaná plocha a nádvorie a to v rozsahu spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 627/10 000 (ďalej byt č. 15), ktoré nehnuteľnosti nadobudla darovacou zmluvou zo dňa 27.09.2012.

15. Z W. Č.. XXXX pre k.ú. G. T. D., Obec Spišská Nová Ves, okres Spišská Nová Ves z č.l. 20 vyplýva, že žalovaný v 3/ rade je vlastníkom X. G.. Č.. XXXX, zriadenej na parc. KN C č. 9622 ako aj parc. KN C č. 9622 o výmere 160 m², zastavaná plocha a nádvorie (ďalej chaty), všetko zapísane na W. Č.. XXXX.

16. Z úradného osvedčenia č.l. 282 vyplynulo, že voči žalobcovi nie je vedený záznam o exekúcii. Z oznámenia EÚ JUDr. V. M. W. č. J. XXX/XXXX, vyplýva, že voči žalobcovi bola vedená exekúcia pre oprávneného Henkel Slovensko, s.r.o., Bratislava a dňa 10.11.2009 došlo k ukončeniu exekúcie, po tom, čo bola uhradená pohľadávka vo výške 2.814,16 Eur. Z oznámenia EÚ N.. V.. N. K., PhD., č.l. 287 a z konečného vyúčtovania č.l. 288 - 290 vyplynulo, že exekúcia proti žalobcovi v prospech oprávneného U. I. - MT, Prešov, bola ukončená dňa 8.12.2015 vymožením celkovej pohľadávky vo výške 2.875,07 Eur. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 6.12.2012 vyplynulo, že žalobcovi je zrážaná suma 21,72 eur na základe príkazu na začatie exekúcie zrážkami pre oprávneného U. I. - MT, Prešov. Z inzercii a ponuky VB reality, s.r.o. (č. l. 23 a 24) vyplynulo, že predmetná nehnuteľnosť - chata je ponúkaná na predaj. Z výzvy žalovaného v 3/ rade žalobcovi (č. l. 25) vyplynulo, že žalobca mal vypratať garáž patriaci k predmetnej nehnuteľnosti - chate. Z kúpnej zmluvy zo dňa 3.11.2009 medzi žalovanou v 1/ rade a Z. X. vyplynulo, že predávajúca - žalovaná v 1/ rade previedla za kúpnu cenu vo výške 28.215 eur kupujúcej Z. X. predmet kúpy - byt č. 54 na 11. poschodí bytového domu č. 2523, vchod 14, na ulici Štúrovo nábrežie č. 14 v Spišskej Novej Vsi, postaveného na pozemku KN C parcela č. 5840, zastavané plochy a nádvoria, vo veľkosti 1/1, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach a spoluvlastnícky podiel na pozemku. Z rozpisu nákladov na údržbu chaty z rokov 2008 až 2013 (č. l. 134 až 137) vyplýva výška nákladov v súvislosti s rekonštrukciou chaty. Z výpisov z účtov vyplývali pohyby na účtovných zostatkoch u žalobcu a žalovanej v 1/ rade.

17. Z pripojených zápisníc z pojednávania tunajšieho súdu sp. zn. 16C 35/2014 (č. l. 75 až 124) vyplynulo, že žalobca a žalovaná v 1/ rade vedú spor o vrátenie daru, ktorého predmetom sú nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom darovacej zmluvy zo dňa 11.8.2009. Rozpory vo výpovedi žalobcu mali byť v tom, že v konaní sp. zn. 16C 35/2014 mal žalobca uviesť, že žalovanej v 1/ rade daroval nehnuteľnosti s tým, že sa s ňou ústne dohodol na tom, že doživotne bude užívať byt a chatu žalobca a brat V.. V konaní sp. zn. 2C 283/2014 žalobca tvrdí, že sa so žalovanou dohodol, že žalobca získa následne vlastníctvo späť.

18. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2C 283/2014-316 zo dňa 2.12.2020 súd žalobu vo výroku I. zamietol a vo výroku II. rozhodol, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade majú nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím, po právoplatnosti rozsudku. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca.

19. Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co 33/2021-358 zo dňa 3.5.2021 súd zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 2.12.2020 č. k. 2C 283/2014-316 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdiť (ne)existenciu naliehavého právneho záujmu na pozitívnej určovacej žalobe, ktorá je predmetom tohto konania a teda vo vzťahu k žalobe na určenie vlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam a preto súd opätovne posúdi, či žalobou s daným určovacím petitom žalobca môže dosiahnuť odstránenie spornosti svojho práva, alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Zároveň posúdi, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva s prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu prax. Pokiaľ súd by dospel k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu, bude potrebné posúdiť (ne)dôvodnosť žalobcom uplatneného nároku na určenie, že je vlastníkom sporných nehnuteľností presne popísaných v návrhu na pripustenie zmeny žalobného petitu. Taktiež v odôvodnení odvolací súd uviedol, že pokiaľ súd I. inštancie dospeje k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu naliehavého právneho záujmu, vo veci rozhodne, pričom musí svoje závery odôvodniť spôsobom vyplývajúcim z § 220 CSP tak, aby boli preskúmateľné. V novom rozhodnutí súd opätovne rozhodne o trovách celého konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, ods. 3 CSP).

20. Súd rozhodol rozsudkom dňa 29.4.2022 po tom, čo vec odvolací súd vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku ("C.s.p.") žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práva a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

23. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo dobrým mravom.

25. V danom spore bola pôvodne uplatnená žaloba o určenie neplatnosti darovacích zmlúv. Uznesením zo dňa 4.8.2020 č. k. 2C 283/2014-272 súd pripustil zmenu žaloby a ďalej už konal o žalobe na určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, t. j. byt a chata.

26. Súd po vrátení veci opätovne posudzoval existenciu, resp. neexistenciu naliehavého právneho záujmu na pozitívnej určovacej žalobe, ktorá je predmetom tohto konania a teda vo vzťahu k žalobe na určenie vlastníckeho práva žalobcu k sporným nehnuteľnostiam. Žaloba o určenie vlastníckeho práva v posudzovanom prípade je žalobou podľa ustanovenia § 137 písm. c/ CSP a preto bolo úlohou súdu v prvom rade skúmať, či žalobca po pripustení zmeny žalobného petitu má na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

27. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petít a preto súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s určitým petitom sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty

v jeho právnom vzťahu. A preto súd posudzoval, či určovací žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či spornosť neodstraňuje a len vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie.

28. Naliehavosť právneho záujmu žalobcu na určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam považoval súd za preukázanú, pretože bez tohto určenia by bolo právo žalobcu ohrozené a jeho právne postavenie neisté a rovnako by bolo neisté i postavenie žalovaných, takže rozhodnutím o žalobe sa definitívne odstráni spornosť ohľadne vlastníctva žalobcu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/205/2009).

29. V civilnom konaní majú strany sporu procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdých skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ním tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov.

30. Z predložených listín mal súd preukázané a sporovými stranami nesporené, že účastníkmi darovacej zmluvy zo dňa 11.8.2009 sú žalobca a žalovaná v 1/ rade. Nesporené je aj to, že účastníkmi darovacej zmluvy zo dňa 27.9.2012 je žalovaná v 1/ rade a žalovaní v 2/ a 3/ rade.

31. Podľa ustanovenia § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobca ako darca so žalovanou v 1/ rade ako obdarovanou uzavreli darovaciu zmluvu dňa 11.8.2009, ktorého predmetom boli sporné nehnuteľnosti, t. j. byt a chata. Týmto prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiach mal žalobca v úmysle predísť zaťaženiu nehnuteľnosti v rámci exekučných konaní, ktoré sa viedli proti jeho osobe ako povinnej osobe. V rámci vykonaného dokazovania bolo preukázané, že to bol sám žalobca, kto navrhol uzatvorenie darovacej zmluvy so žalovanou v 1/ rade. Žalobcovi bolo doručené aj rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva a ani vtedy nevznášal žiadne námietky voči tomu, že sa žalovaná v 1/ rade stala výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Podpis žalobcu na darovacej zmluve je úradne osvedčený, teda žalobca darovaciu zmluvu podpísal. A preto je vylúčené, že by žalobca nemal vážnu a slobodnú vôľu uzatvoriť túto predmetnú darovaciu zmluvu v jej znení. Taktiež sa nepodarilo ustáliť moment, kedy by mala žalovaná v 1/ rade prevezené nehnuteľnosti v budúcnosti vrátiť. Pokiaľ by bolo tvrdenie, že sa žalobca so žalovanou v 1/ rade dohodol na vrátení predmetov darovacej zmluvy, potom sa toto tvrdenie žalobcu rozchádza a odporuje tomu, že nemal vážnu vôľu previesť nehnuteľnosti do vlastníctva žalovanej 1/. Z pripojených listín zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16C 35/2014 súd zistil, že žalobca a žalovaná v 1/ rade vedú spor, ktorého predmetom je vrátenie nehnuteľnosti, ktoré daroval žalovanej v 1/ rade darovacou zmluvou zo dňa 11.8.2009. V tomto konaní o vrátenie daru opiera svoj nárok o danú darovaciu zmluvu a v konaní vedenom pod sp. zn. 2C 283/2014 tvrdí, že tá istá darovacia zmluva je neplatná. Na základe týchto skutočností súd mal za to, že sa nejedná o simulovaný právny úkon a ani o právny úkon urobený s vnútornou výhradou.

33. K právnemu úkonu - darovacej zmluvy zo dňa 27.9.2012 medzi žalovanou 1/ ako daryňou a žalovanými 2/ a 3/ ako obdarovanými, súd uvádza, že žalobca a ani iné osoby, v čase prevodu nehnuteľností, nespochybňovali vlastnícke právo žalovanej v 1/ rade. V tom čase žalovaná v 1/ rade previedla nehnuteľnosti na žalovaných 2/ a 3/ dobromyseľne, pričom takýto prevod akceptoval fakticky stav, keďže žalovaný v 2/ rade býval v chate a žalovaná v 3/ rade bývala v byte na K. O. D. G. T. D..

34. A taktiež súd poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním sa nepodarilo žalobcovi preukázať, že vo vzťahu k nemu je právny úkon v celom rozsahu neplatný, pokiaľ ide o nevážnosť vôle. Dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno sa týkajú skutkovej okolnosti vzťahujúcej sa na to, že adresát nevážného úkonu - žalovaná v 1/ rade, mohol pochopiť, že chyba vážnosť ako základná náležitosť vôle.

35. Na základe takto zisteného skutkového stavu a vyhodnotenia dôkazov súd žalobu žalobcu voči žalovaným v 1/ rade, v 2/ rade a v 3/ rade v celom rozsahu zamietol, pretože ju považoval za nedôvodnú vo vzťahu k uplatnenému nároku na určenie, že je vlastníkom sporných nehnuteľností presne popísaných v návrhu na pripustenie zmeny žalobného petitu.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenie o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

39. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a tak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

40. Žalovaní v 1., 2., a 3. rade mali vo veci plný úspech, preto im súd v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacie konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.